

OBČINA ŽETALE

Žetale 4
2287 Žetale

Tel. : 02 795-32-80
Fax : 02 795-32-85
e-mail: info.zetale@zetale.si

Številka: 350-2/2025-1

Datum: 27. 3. 2025

**Občinski svet
Občine Žetale**

ZADEVA: Predlog za obravnavo na 3. izredni seji Občinskega sveta Občine Žetale

NASLOV: Seznani tev Občinskega sveta z Mnenjem k predlogu najustreznejše rešitve DPN za polje VE Rogatec

PRIPRAVIL: Skupna občinska uprava občin v Spodnjem Podravju

**PRAVNA
PODLAGA:** 24. člen Statuta Občine Žetale (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 54/17-uradno prečiščeno besedilo) ter 60. člen Poslovnika Občinskega sveta Občine Žetale (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 54/17)

POROČEVALEC: Župan, g. Dejan Zorec

**PREDLOG
SKLEPA:** Občinski svet Občine Žetale se je seznanil z Mnenjem k predlogu najustreznejše rešitve DPN za polje VE Rogatec, številka: 350-21/2019 – 4 (5028) z dne 26.3.2025 in predlaga, da se mnenje v predlagani vsebini pošlje Ministrstvu za naravne vire in prostor

**Anton Butolen
župan**

Priloga:

- Mnenje k predlogu najustreznejše rešitve DPN za VE Rogatec številka: 350-21/2019 – 4 (5028) z dne 26.3.2025

Številka: 350-21/2019 – 4 (5028)

Datum: 26. 3. 2025

Skupna občinska uprava občin v Spodnjem Podravju, Mestni trg 1, Ptuj, izdaja na podlagi četrtega odstavka 88. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17, 199/21 – ZUreP-3 in 20/22 – odl. US, v nadaljevanju ZureP-2) ter 5. in 17. člena Odloka o ustanovitvi Skupne občinske uprave občin v Spodnjem Podravju (Uradni list RS, št. 58/18, 6/2024), v imenu občine Žetale, na zahtevo, ki jo je podalo Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za prostor in graditev, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, naslednje

M N E N J E

k predlogu najustreznejše rešitve v postopku Državnega prostorskega načrta za polje vetrnih elektrarn Rogatec.

Na podlagi vloge Ministrstva za naravne vire in prostor Skupna občinska uprava občin v Spodnjem Podravju v imenu Občine Žetale izdaja mnenje na javno objavljeno gradivo na prostorskem informacijskem sistemu Ministrstva za naravne vire in prostor (objavljeno od 27. 2. 2025 do 30. 4. 2025). Objavljeno gradivo je sestavljeno iz vsebin državnega prostorskega načrta (tekstualni del, grafični del in spremljajoče gradivo) ter študije variant in okoljskega poročila.

Skupna občinska uprava občin v Spodnjem Podravju je na podlagi vloge za pridobitev smernic (dokument 35009-4/2019/4/10921-03, prejet 20. 11. 2019) izdala smernice (dokument št. 350-21/2019-2 (5028) z dne 20. 11. 2019). V smernicah je bila podana zahteva, da se na območju Občine Žetale preučijo možnosti glede minimalnega posega v času gradnje, in da se po izvedeni gradnji območje v največji možni meri sanira. Po izgradnji je potrebno omogočiti uporabo obstoječih planinskih poti, oziroma jih ustrezno prestaviti, v kolikor bodo zaradi novih objektov obstoječe planinske poti odstranjene. V kolikor bodo v času gradnje uporabljane gozdne ceste na območju Občine Žetale, je le-te po končani gradnji potrebno sanirati. V pojasnilu o upoštevanju smernic (Urbis d.o.o., februar 2025) je navedeno, da je bila smernica glede minimalnega posega v času gradnje in sanacij po izvedeni gradnji upoštevana kot izhodišče za vse načrtovane ureditve v sklopu PVE že v pobudi za DPN in je upoštevana pri izdelavi strokovnih podlag in v DPN. Po končani gradnji se zemljišča začasne rabe sanirajo in rekultivirajo oz. vrnejo v prvotno stanje.

Po pregledu objavljenega gradiva predloga najustreznejše rešitve v postopku DPN za VE Rogatec ugotavljamo sledeče:

- Z vidika dostopnih poti je v Študiji variant / utemeljitvi rešitve navedeno: Iz smeri Rogatca oz. Podlehnika bo dostop potekal po obstoječi regionalni cesti R3-689 odsek 6260 Kozminci – Žetale – Rogatec do naselja Žahenberc.

Ugotovitev: Varnost udeležencev v prometu na regionalni cesti Kozminci- Žetale- Rogatec v času gradnje v študiji ni ustrezno obdelana. Občina Žetale zahteva, da se študija dopolni v smeri, ki bo zagotovila, da se pred morebitno gradnjo VE, navedena cesta uredi v skladu z že potrjeno »Projektno nalogo za izdelavo idejne zasnove (IZP) in projekta za izvedbo (PZI) ureditve hodnikov za pešce in avtobusnih postaj na regionalni cesti R3-689/6260 Kozminci-Žetale-Rogatec« z dne 12.12.2022 in seveda po potrebi dopolni z dodatnimi varnimi potmi, in obstoječimi projekti za en propust in en most.

Na območju Občine Žetale se navedena cesta uporablja kot glavna povezovalna cesta znotraj občine, ki povezuje naselja severno in južno od te ceste z občinskim središčem, kjer je prisotnih večina funkcij (šola, vrtec, občinska uprava, pošta, zdravstveni dom, cerkev, pokopališče,...).

Zaradi značilnosti ceste, predvsem so problematična neustrezno urejena avtobusna postajališča, še posebej za šolske prevoze, neustrezni oz. neobstoječi hodniki za pešce, ozko cestišče, bo uporaba ceste za transport neprimerna z vidika varnosti. Še posebej, ker cesto kot pešci uporabljajo učenci za pot v šolo oziroma do postajališč. Del ceste sta tudi dva mostova oz. most in prepust, ki sta v zelo slabem stanju in je nujna sanacija. Zagotoviti je potrebno varnost, predvsem z ureditvijo hodnikov za pešce, avtobusnih postajališč, sanacijo mostov, in sicer pred začetkom gradnje VE.

- Z vidika vrednotenja vplivov na poselitev in urbani razvoj (2.2.1.1.) je v Študiji variant / utemeljitvi rešitve navedeno:
 - o V skladu z OPN Občine Žetale, ima Občina usmeritve glede obnovljivih virov energije, hkrati pa je tudi določeno, da se večjih objektov gospodarske javne infrastrukture (npr. energetskih objektov) ne načrtuje na najpomembnejših delih ekološko pomembnih območij oziroma posebnih in potencialno posebnih varstvenih območij.
 - o Druga za občino pomembna območja so območja prepoznavnih naravnih in ustvarjenih kvalitete prostora, ki se nahajajo v območju kulturne krajine kot so pragozd Belinovec, rastišče redkih rastlin Resenik, ekološko pomembno območje (EPO) Boč-Haloze-Donačka gora, območja površinskih voda, zavarovana kulturna dediščina. V nadaljnjem prostorskem razvoju dejavnosti v krajini, pa tudi poselitve in infrastrukture, se zagotavlja ohranjanje kulturne krajine in naselbinske dediščine kot pomembne nosilke prepoznavnosti Občine Žetale, ki hkrati nudi primerjalne prednosti za razvoj turizma in priložnosti dejavnosti. To še posebej velja za pobočja Donačke gore.
 - o **Ob umestitvi VA na greben Maclja je pričakovati vplive na bivalno okolje zaradi spremembe podobe krajine (socio-psihološki vidik).**
 - o Iz analize izhaja, da bodo prejemniki vizualnega vpliva predvsem prebivalci v občinah Rogatec in Žetale. Čeprav je v občini Rogatec večje število ljudi, ki bodo potencialno videli vetrno elektrarno, **pa lahko pri prebivalcih Žetal večji vidni vpliv izhaja iz strukture krajine oz. kompozicije vedut, v katerih bodo vetrnice vidne, saj se nahajajo na robu grebena, ki tvori južni rob občine Žetale pod katerim sta naselji Čermožiše in Žetale.**
 - o Na območju občine Rogatec se relief proti poselitvi spušča bolj zlagoma in kopasto, zato tvori manj prepoznavne krajinske značilnosti, vpliv na vedute pa je manjši (npr. Sveti Jurij in Rogaška Slatina).
 - o **Vpliv na podobo krajine bo velik zlasti na območjih naselij Čermožiše in Žetale** (občini Rogatec in Žetale), od koder se bodo vetrnice videle iz bližine (1-2 km), zato bi bilo predvsem prebivalce obeh naselij smiselno aktivno vključiti v nadaljnje načrtovanje teh ureditev in zasnovati intenziven program sodelovanja z javnostjo z jasno predstavitev pomena projekta za razogledanje energetike in predvidene višine nadomestila za izrabo prostora za proizvodno napravo na veter.

Ugotovitev:

1. Občina Žetale ocenjuje, da ocena vplivov na poselitev v študiji ni ustrezno ovrednotena niti iz socio-psihološkega vidika niti ni finančno ovrednotena.

V študiji variant niso ustrezno upoštevani omilitveni ukrepi in usmeritve za nadaljnje načrtovanje, ki so določeni v strokovni podlagi »Presoja vplivov VE Rogatec na podobo krajine, izdelovalec Acer Novo mesto d.o.o., avgust 2024«:

- ***navedena strokovna podlaga pod točko 5.4.2. Opis stanja in spremembe vedute Čermožiše in točko 5.4.4. Opis stanja in spremembe vedute Žetale ugotavlja, da bo vpliv VE na to veduto velik, saj bodo vetrnice predstavljale nove, izrazite dominante v strukturnem in pomenskem smislu in pomembno zaznamovale značaj krajine,***
- ***strokovna podlaga pod tč. 6.3. Zaključne ugotovitve, zaključuje, da se ocenjuje, da bo skupni vpliv VE Rogatec na podobo krajine velik, in da so potrebni omilitveni ukrepi. Da bo vpliv na podobo krajine velik zlasti na območjih naselij Čermožiše in Žetale (občini Rogatec in Žetale) (opomba občine: obe naselji sta izključno v Občini Žetale), od koder se bodo vetrnice videle iz bližine (1-2 km) in bi zato bilo predvsem prebivalce obeh naselij smiselno aktivno vključiti v nadaljnje postopke načrtovanja teh ureditev in zasnovati intenziven program sodelovanja z javnostjo, predvsem z jasno***

predstavitvijo pomena projekta za razogličenje energetike in predvidene višine nadomestila za izrabo prostora za proizvodno napravo na veter,

- *iz navedene strokovne podlage pod tč. 7. Omilitveni ukrepi in usmeritve za nadaljnje načrtovanje izhaja, da bi bilo upoštevajoč ugotovitve analize vidnosti VE Rogatec iz območja posameznih občin, pri odmeri in delitvi nadomestila za izrabo prostora za proizvodno napravo na veter upoštevati tudi relativno vidno izpostavljenost prebivalstva po občinah (VE bo najbolj vidna iz občin Rogatec in Žetale).*

Iz strokovne podlage »Presoja vplivov VE Rogatec na podobo krajine«, je sicer razvidno, da bi bilo glede na ugotovitve analize vidnosti VE Rogatec iz območja posameznih občin pri odmeri nadomestila za izrabo prostora za proizvodno napravo na veter upoštevati tudi relativno vidno izpostavljenost prebivalstva po občinah, vendar to ni nikjer ovrednoteno. Glede na omenjene omilitvene ukrepe in usmeritve menimo, da bi bilo smiselno, da se na podlagi ustreznega predpisa omogoči pridobitev odškodnin glede na dejansko pričakovano vidno izpostavljenost VE tudi najbolj izpostavljenim gospodinjem.

2. *Občina se ne strinja, da za pripravo DPN veljajo druga merila, kot za OPN. V OPN moramo imeti natančno določene gabarite stavb (širina, dolžina, višina, naklon strehe....) v DPN pa ni natančno določena niti višina niti moč agregatov. Medtem ko pretirani omejitveni pogoji za umeščanje objektov v prostor sistematično pospešujejo izseljevanje prebivalstva iz obmejnega problemskega območja, so merila za DPN nerazumljivo ohlapna.*
3. *V študiji se ugotavlja, da je izguba 0,7 ha kmetijskih zemljišč zanemarljiva, medtem ko je za MKGP, sprememba približno enakega kmetijskega zemljišča v gradbeno za potrebe obrtne cone v spremembah OPN še vedno vprašljivo, čeprav je občina tekom postopka sprememb OPN-j zagotovila nadomestna zemljišča. Z dvojnimi merili, ko gre za umeščanje v prostor s strani občine in s strani države, se ne strinjamo.*

- Z vidika vrednotenja vplivov na razvoj dejavnosti (2.2.1.2.) je v Študiji variant / utemeljitvi rešitve navedeno:

- Zaradi prepoznanega velikega rekreacijskega in turističnega potenciala podrobnejši opis vplivov in ocena primernosti za razvoj turizma kažeta na nebstven vpliv, ob izvedbi omilitvenih ukrepov.

Ugotovitev: Oceno primernosti, da je vpliv nebstven, ob izvedbi omilitvenih ukrepov, je potrebno preveriti. Dodatno, v študiji ni nikjer omenjeno in ovrednoteno dejstvo, da sta na območju Donačke gore in Maclja dve vzletišči za jadrane padalce. Vpliv VE na varnost jadranih padalcev v študiji sploh ni omenjen, kaj šele ustrezno ovrednoten. Glede na priloženo strokovno podlago »Presoja vplivov VE Rogatec na podobo krajine«, so omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov na podobo krajine zelo omejeni (optimiranje ureditve stojišč, barvanje stebrov in lopatic, varnostna osvetljava). Brez omilitvenih ukrepov bi bil vpliv na krajino bistven, a predlagani omilitveni ukrepi, ki so, kot je navedeno, zelo omejeni, vpliva na krajino ne zmanjšujejo v tolikšni meri, da bi se opisani vpliv zmanjšal.

- Vrednotenje vplivov na funkcionalni vidik - 2.2.3.1.3 Organizacija gradnje:

- Predvidena je uporaba javnih cest.

Ugotovitev: Iz gradiva je razvidno, da je predvidena preureditev dostopnih cest do VE, ne pa že zgoraj navedene regionalne ceste. Po naši oceni bo vpliv na varnost na cesti Rogatec – Žetale – Kozminci velik in je potrebno izvesti omilitvene ukrepe v skladu z že omenjeno in po potrebi dopolnjeno »Projektno nalogo za izdelavo idejne zasnove (IZP) in projekta za izvedbo (PZI) ureditve hodnikov za pešce in avtobusnih postaj na regionalni cesti R3-689/6260 Kozminci-Žetale-Rogatec« z dne 12.12.2022 in že pripravljeno projektno dokumentacijo »Nadomestni most preko potoka Rogatnica v naselju Dobrina (IZN), št. projekta: 26002-19-K/ST, junij 2020, TMD Invest, d.o.o., Prešernova ulica 20, 2250 Ptuj« in »Nadomestna gradnja prepusta čez potok Globočec pri km 2+930 (IZN), številka projekta: 1217, oktober 2018, KO-BIRO, d.o.o., Mlinska ulica 32, 2000 Maribor«.

- V neposredni bližini posega VE obstaja gozdna cesta, ki bi jo bilo smiselno urediti kot interventno pot v slučaju požara ali druge situacije. Podrobnejše podatke o gozdni cesti je možno pridobiti na Občinski upravi Občine Žetale.

- Strokovna podlaga Presoja vplivov VE Rogatec na podobo krajine ugotavlja:
»Upoštevajoč ugotovitve analize vidnosti VE Rogatec iz območja posameznih občin bi bilo pri odmeri in delitvi nadomestila za izrabo prostora za proizvodno napravo na veter potrebno upoštevati tudi relativno vidno izpostavljenost prebivalstva po občinah (VE bo najbolj vidna iz občin Rogatec in Žetale). Predlagamo tudi, da se na sistemski ravni preverijo možnosti za redefiniranje meril za določitev odmere nadomestila za izrabo prostora za proizvodno napravo na veter v smeri pravičnejše delitve koristi glede na dejanske vplive VE. Smiselno bi namreč bilo, da se na podlagi ustreznega predpisa omogoči pridobitev odškodnin glede na dejansko pričakovano (izračunano in strokovno preverjeno) vidno izpostavljenost VE in to ne glede na to, ali gre za lokacijo v občini, v kateri je načrtovana VE. Pri tem je kot eno od izhodišč mogoče upoštevati ugotovitve te naloge glede vplivov na podobo krajine in njihovo porazdelitev na območju posameznih občin.«
Ugotovitev: navedena ugotovitev v strokovni podlagi v gradivu DPN VE Rogatec ni upoštevana. Problematika naj se v DPN ustrezno uredi.
- **Glede na zgoraj ugotovljene zelo omejene omilitvene ukrepe v primeru vplivov na krajino z vidika razvoja dejavnosti, naj se element nadomestil in odškodnin zaradi izrabe prostora redefinira tudi z vidika uporabe kot omilitveni ukrep.**
- **Okoljsko poročilo obravnava alternative z vidika drugih rab OVE. Kot alternativni sta z vidika OVE obravnavane le sončna energija in hidroenergija. Niso obravnavane druge možnosti, kot je na primer geotermalna energija, ki ima v SV Sloveniji, tudi v Halozah, velik potencial, ob pridobivanju energije pa je primerna tudi za razvoj turizma, kmetijstva in s tem novimi delovnimi mesti. V obravnavo naj se vključi tudi primerjava s potencialom geotermalne energije.**

Pripravil:
mag. Dejan ZOREC

Alenka KORPAR,
direktorica Skupne občinske uprave
občin v Spodnjem Podravju

Poslano:
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za prostor in graditev, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana
- arhivu